

Rode Bosmierroute

Wandelen door het Hyacintenbos, Van Leyden-Hof en Landgoed Ockenburgh

Deze wandelroute laat u kennismaken met een verrassend stukje Den Haag rond Landgoed Ockenburgh. In het voorjaar staan het Hyacintenbos en de Van Leyden-Hof vol bloeiende stinsenplanten.

1 Landgoed Ockenburgh

Landgoed Ockenburgh werd rond 1650 gesticht door medicus en dichter Jacob Westerbaen. Het maakte deel uit van een lange rij buitenplaatsen die in de 17e en 18e eeuw zijn aangelegd in de duinen rond Den Haag. Helaas zijn de meeste daarvan opgeslokt door stadsuitbreidingen. Ook Ockenburgh werd in 1931 geannexeerd door de gemeente Den Haag met als doel er een woonwijk van te maken. Door het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog is het daar gelukkig nooit van gekomen.

2 Vogelrustgebied

Ockenburgh bestaat uit een landhuis en een landschapspark, dat bijna helemaal vrij toegankelijk is. Alleen het vogelrustgebied ligt veilig verscholen achter een hek en een sloot. Het gebied is speciaal ingericht om vogels nestgelegenheid en voedsel te bieden. Onder andere een kolonie blauwe reigers profiteert van deze ideale omstandigheden. In het voorjaar nestelen ze hoog in de bomen, waarbij ze behoorlijk kabaal kunnen maken. Een heel andere vogel die u op het landgoedpark kunt zien én horen is de halsbandparkiet. Het eerste broedende paartje, waarschijnlijk ontsnapt of vrijgelaten, werd al in 1968 waargenomen. Sindsdien is het aantal parkieten alleen maar toegenomen. Rond zonsopgang verzamelen ze zich luid kwetterend in een boom, waarna ze gezamenlijk gaan slapen.

Na 100 m rechts de brug over en linksaf, langs het water. Waar het water naar links buigt, gaat u rechtdoor, de trap op en linksaf. Blijf het hooggelegen pad volgen, dan aan het einde linksaf. Het bruggetje over en linksaf. Nogmaals een bruggetje over en rechtsaf.

3 Landschapspark

Van de oorspronkelijke tuin is alleen de kaarsrechte oprijlaan overgebleven. Die maakte deel uit van een strakke, formele tuin met rechthoekige bloemperken en geschoren buxushaagjes. Toen in de 19e eeuw de tuinmode veranderde, ging Ockenburgh helemaal op de schop. Er kwam een romantisch landschapspark met vloeiende lijnen en mooie doorkijkjes. Doel was de bewoners en hun gasten te imponeren. Dat kon prima met de majestueuze beuken, die u her en der langs de route ziet staan. Ook met de rododendron, geïmporteerd uit bergachtige gebieden in Azië, kon men goede sier maken. De leerachtige bladeren blijven het hele jaar groen en in het voorjaar verschijnen er prachtige bloemen.

Na 50 m rechts de brug over en rechtdoor. Op het asfaltpad rechtsaf en meteen linksaf (fietspad), langs het landhuis.

4 Landhuis

Net als de tuin heeft ook het oorspronkelijke landhuis de eeuwen niet overleefd. Het was een statig landhuis in classicistische stijl, vergelijkbaar met het Mauritshuis bij het Binnenhof. Jacob Westerbaen noemde het 't Kleyne Paleis. Omstreeks 1720 besloten de nieuwe eigenaren dit 'paleisje' te slopen en een nieuw landhuis neer te zetten. Een verbouwing in 1845 leverde het huidige, wat koloniaal aandoende uiterlijk op. Aan de achterkant, gelukkig goed verstopt, zit nog een fantasievolle aanbouw uit 1973, toen het gebouw dienstdeed als jeugdherberg.

Na 100 m op de driesprong linksaf. Steeds rechtdoor en dan door het hek, het Hyacintenbos in.

Boshyacint

5 Hyacintenbos

Naast Ockenburgh lag het landgoed Santvoort. Daarvan resteert het Hyacintenbos, nu in beheer bij het Zuid-Hollands Landschap, dat voor een groot deel bestaat uit knoestig eikenhakhout. Onder de bomen bloeien in het vroege voorjaar stinsenplanten. Deze siergewassen ('stins' is een Fries woord voor een versterkt stenen huis) zijn ooit aangeplant door de landgoedeigenaar en vervolgens verwilderd. Het mooist is het bos in april, als de boshyacinten zorgen voor een paarsblauw tapijt. Daartussen bloeien onder meer het lelietje-van-dalen (witte klokjes tussen twee langwerpige bladeren) en de salomonszegel (een rij witte bloemen hangend aan een stengel).

Na het hek rechts aanhouden. Na 100 m op de kruising linksaf. Na 100 m op de kruising rechtsaf.

- Rode Bosmierroute
- route verlenging
- weg of straat
- water
- bebouwing
- bos
- overig grondgebruik
- parkeren
- horeca
- 1 zie beschrijving

6 Zandwallen

De rechte zandwallen naast het pad horen bij het oude akkerland waarop het landgoedbos is aangeplant. Boeren egaliseerden de duingrond en maakten met het vrijgekomen zand walletjes om de akkers. Daarop plaatsten ze takkenschermen. Zo werden de akkers beschermd tegen de zilte zeewind en stuivend duinzand. Bovendien dienden de wallen als veekering.

Aan het einde van het pad bij het bankje rechtsaf en meteen linksaf, de Van Leyden-Hof in. Na de ingang op de splitsing rechts aanhouden. Het pad maakt een bocht naar links, daarna op de splitsing rechtdoor.

7 Van Leyden-Hof

De Van Leyden-Hof was een buitenplaats zonder landhuis. De eigenaar, de heer Van Leyden, wilde dit stukje binnenduinos zo ongerept mogelijk voor de toekomst bewaren. Nu wandelt u hier tussen eiken, berken, lijsterbessen, kardinaalsmutsen en rododendrons. Het heideveldje is een herinnering aan het oorspronkelijke duinlandschap, toen er in de binnenduinen

Op weg

Start Begin van de oprijlaan van Landgoed Ockenburgh aan de Loosduinse Hoofdstraat/Monsterseweg in Den Haag

Lengte 3,5 km

Markering Geen

Horeca Chalet Ockenburgh, Monsterseweg 8b, 2553 RL Den Haag, (070) 397 87 67

Honden In het Hyacintenbos honden aan de lijn. Op het rondje door de Van Leyden-Hof en in Heempark H.J. Bos zijn honden niet toegestaan.

Tip In Heempark H.J. Bos worden geregeld excursies georganiseerd. Ook kunt u in het informatiecentrum folders krijgen met seizoenroutes.

veel struikheide groeide. Deze heidesoort houdt van kalkarme grond en komt alleen voor op oude duinen waar de regen de schelpenkalk heeft uitgespoeld.

Halverwege het heideveldje links aanhouden.

8 Rode bosmier

Deze route is genoemd naar de rode bosmier, die overal in de Van Leyden-Hof nesten heeft gebouwd. Zodra de zon voldoende warmte afgeeft, komen de mieren uit hun winterslaap en gaan ze op rooftocht rond het nest. Alleen bladluizen zijn dan veilig. Die worden niet naar het nest gesleept, maar 'gemolken': door op de rug van een luis te tikken, scheidt deze zoete honingdauw af waar mieren verzot op zijn. Grootste vijand van de mier is de groene specht, die de rode bosmier op zijn lijstje met favorieten heeft staan. De groene specht trommelt zelden op bomen, maar zijn luid lachende roep is onmiskenbaar.

Aan het einde van het pad rechtsaf, de Van Leyden-Hof uit. Dan rechtsaf en bij het bankje rechtdoor. In de bocht naar links op de splitsing links aanhouden. Aan het einde linksaf en meteen rechtsaf. Langs het bankje en dan links aanhouden. U komt weer bij het toegangshek van het Hyacintenbos. Ga door het klaphek en dan rechtsaf de brug over. Op de kruising rechtdoor, langs Chalet Ockenburgh. Aan het einde rechtsaf, de oprijlaan aflopen.

Aangekomen bij de Loosduinse Hoofdstraat/Monsterseweg kunt u de route verlengen met een uitstapje naar Heempark H.J. Bos: steek de weg over, ga even verder linksaf en na de brug rechtsaf.

9 Heempark H.J. Bos

In Heempark H.J. Bos zijn op een kleine oppervlakte diverse Zuid-Hollandse landschappen nagebootst. Dat was mogelijk doordat de bodem hier bestaat uit zand, klei en veen, precies de drie belangrijkste grondsoorten van Zuid-Holland. Volg de nummers langs de paden en u passeert onder andere duinpoelen, wilgenvloedbos en een veenplas.

Steun het Zuid-Hollands Landschap

Heeft u lekker gewandeld in dit prachtige natuurgebied en genoten van de rust? Misschien heeft u onder de talloze planten en dieren zelfs enkele zeldzame soorten gezien. Het Hyacintenbos en Van Leyden-Hof zijn enkele van de vele natuurgebieden van het Zuid-Hollands Landschap. Deze stichting beschermt natuur en landschap door het aankopen en beheren van natuurgebieden. Als u ook vindt dat deze prachtige gebieden moeten blijven bestaan, word dan beschermer. Uw steun is van harte welkom. Voor meer informatie of om beschermer te worden kunt u terecht bij het Zuid-Hollands Landschap.

Bereikbaarheid

Auto

Neem in Den Haag op de Ockenburghstraat de afslag richting Monster. Na 250 m rechtsaf het bruggetje over naar Landgoed Ockenburgh. Parkeren langs de oprijlaan.

Openbaar vervoer

Vanaf treinstation Den Haag CS tramlijn 2 naar Buitentuinen, daar overstappen op Connexxion bus 123, uitstappen bij halte Ockenburgh.

Stichting Het Zuid-Hollands Landschap

Nesserdijk 368

3063 NE Rotterdam

telefoon (010) 272 22 22

fax (010) 242 06 50

www.zuidhollandslandschap.nl

Rode Bosmier route

Wandelen door het Hyacintenbos, Van Leyden-Hof en Landgoed Ockenburgh

Rode bosmier

wandelfolder

wandelroute
3,5 km ongemarkeerd

Zuid-Hollands Landschap